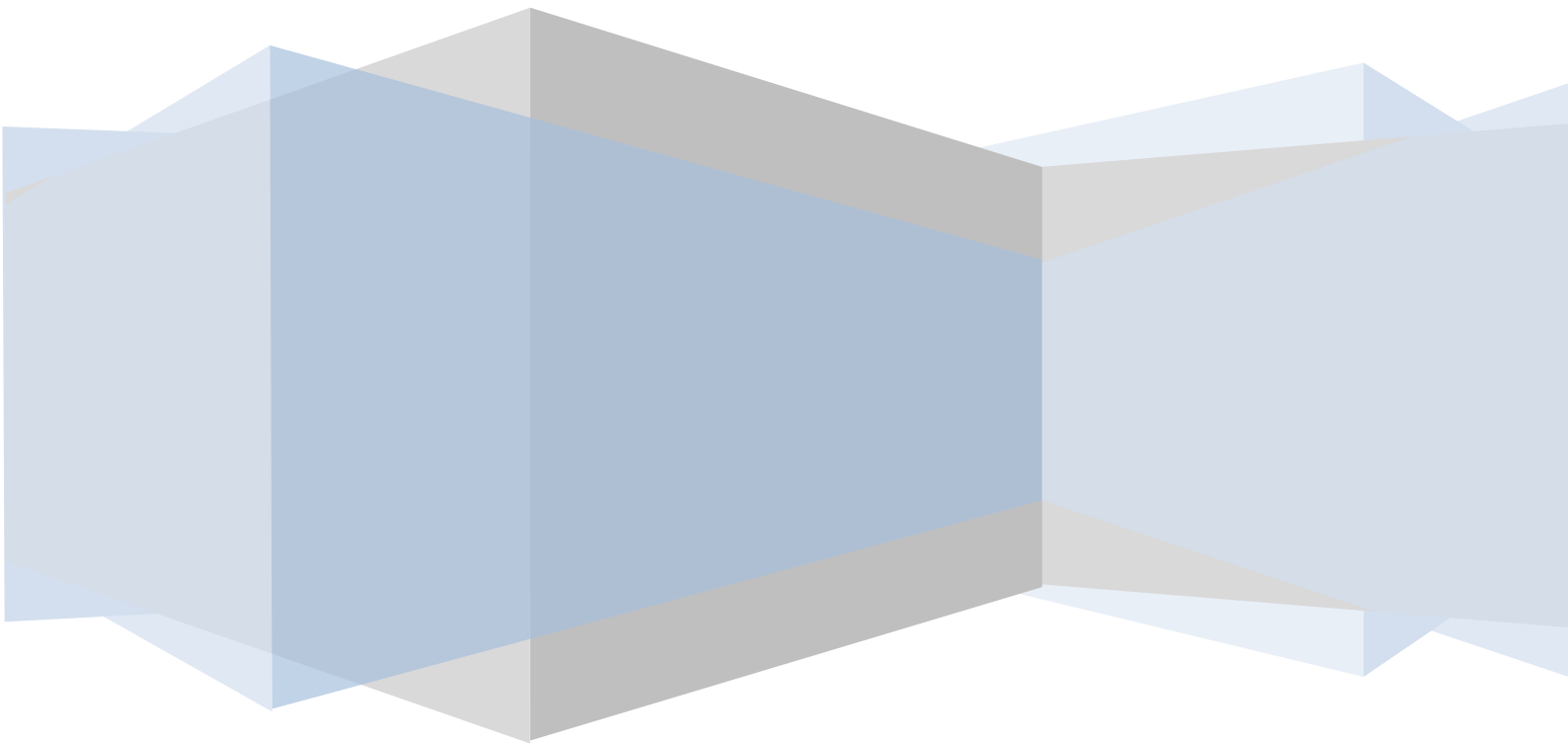

ÅRSMELDING 2013

PP-tjeneste, skole- og barnehageutvikling

Julie K. Nilsen, Line H. Hjellup, Ragnvald Madland

Årsmelding for Kompetansesenter Sør 2013.

Kompetansesenter Sør har nå vært gjennom sitt første driftsår. Det har vært et spennende år med en betydelig aktivitet. Vi ønsker gjennom denne årsmeldingen å synliggjøre aktiviteten i året som er gått. Da PPT er en lovpålagt tjeneste finner en det riktig å sette dette opp som et eget punkt i meldingen og kaller øvrig drift for «Skole- og barnehageutvikling». Det er arbeidet mye dette første året med at senteret skal være ett senter og at alle de ansatte skal arbeide med fokus skoleutvikling også om en tidligere hadde en ansettelse i PPT. Vår visjon er «Utvikling av kompetanse i skole og barnehage».

Etablering av Kompetansesenter Sør

I januar 2013 ble det er avholdt et personalseminar for alle ansatte ved Kompetansesenter Sør hvor blant annet strategi, identitet og visjon sto på agendaen. Det har vært stort fokus på etableringen av *et felles senter og kompetansemiljø*. Det er blant annet avholdt ukentlige kontormøter hvor alle ansatte ved senteret har deltatt. Kontormøtene har bestått av enten orienterings- eller fagmøter. Fagmøtene har hatt en spesielt viktig rolle i utviklingen av et felles kontor- og kompetansemiljø. De ulike seksjonene ved senteret har bidratt med faglig påfyll og erfarings- og kunnskapsdeling. Dette har vært svært positivt for senteret og fagmiljøene. Representanter fra de ulike seksjonene har også deltatt på hverandres arrangement og tilstelninger.

Hjemmeside

Kompetansesenter Sør har etablert en hjemmeside i løpet av perioden. Det ble prioritert å legge ut informasjon om kjernevirksomhetene, de ansatte, kontaktinformasjon og opplysninger over hvem som har vært kontaktperson for de ulike kommunene. Felles maler og skjema har også vært tilgjengelig. Hjemmesidene vil oppdateres jevnlig i forhold til kompetansesenterets aktivitet og arbeid.

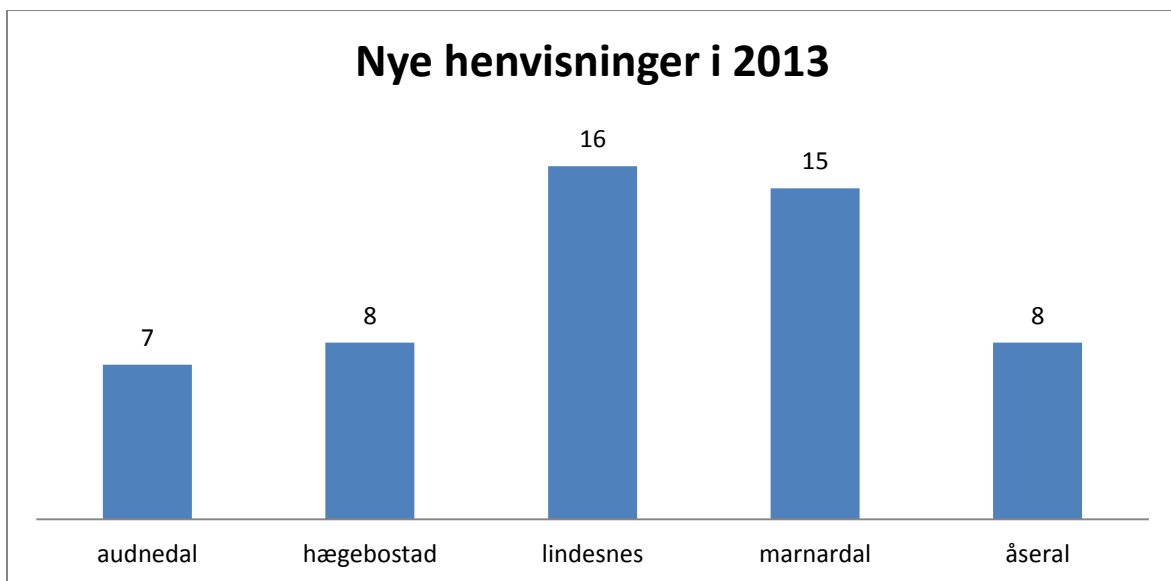
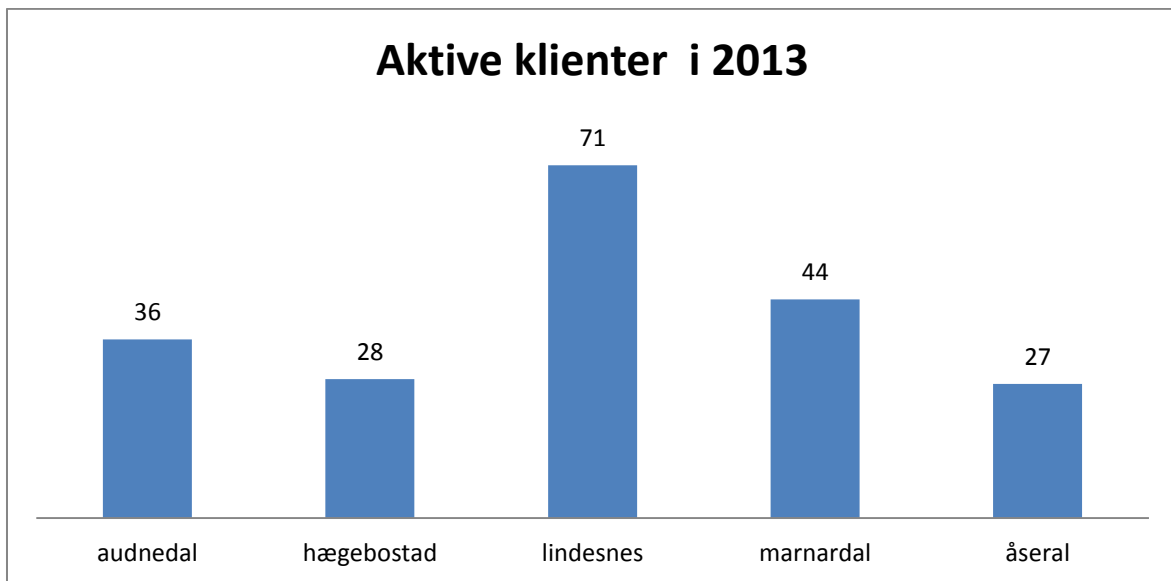
Årsmelding, PP-tjenesten

Individnivå

Alle saksbehandlerne fra PP-tjenesten har deltatt på jevnlig Koordineringsteam (K-team) på alle skolene dette året. Dette har vært et viktig arbeidsområde for oss, både i forhold til å kunne bistå skolene tidlig og for å kunne gi direkte veiledning, rådgivning og bistand. Det har også vært viktig med drøftinger av de ulike sakene før de eventuelt skulle henvises til PP-tjenesten.

Antallet registrerte arbeid i PP-tjenestens klientsystem var i 2012 234, mens det i 2013 var 262. Dette representerer en økning på 12 % fra 2012 til 2013. PP-tjenesten hadde en økning i antall nye henvisninger fra 2012 til 2013 på 25 %. Det var også en reduksjon i antall avsluttede saker i på 30 %.

Klientene var fordelt på følgende måte på de ulike samarbeidskommunene. (Årsak til mismatch mellom antall registrerte arbeid og klienter i fremstillingen under: En klient kan ha flere «arbeid» registrert på seg, systemsaker, uregistrerte og klienter fra Mandal som "hang igjen".) Det er en betydelig overvekt av gutter som er henvist til PP-tjenesten. Dette er et tydelig mønster i alle kommunene. I Åseral og Hægebostad er over 80 % av klientene gutter, mens andelen gutter i Lindesnes, Marnardal og Audnedal ligger mellom 60 og 70 %.

Det bør påpekes at det for Marnardal sitt vedkommende også gjelder 8 nyhenviste voksenopplæringsklienter.

Saksbehandlerne i PP-tjenesten har i 2013 i hovedsak vært fordelt med en person som hovedansvarlig for hver skole, og det har vært forsøkt å fordele sakene slik at de ulike saksbehandlerne har ivaretatt flere skoler/barnehager innenfor den enkelte kommune. På enkelte skoler (f.eks Nyplass og LUS) har det vært nødvendig med flere saksbehandlere på den enkelte skolen på grunn av mange og omfattende saker.

På grunn av sykefravær, underbemanning og høyt arbeidspress har enkelte klienter opplevd ventetid i saksbehandlingen. Dette er beklagelig, men vil trolig fortsatt være en utfordring fremover dersom ingenting skulle endre seg betydelig. Vi er svært sårbare på et så vidt lite kontor slik at sykefravær slår svært mye ut.

Systemnivå

Det er arbeidet mye på systemnivå denne perioden. PP-tjenesten har etablert seg med en ny profil, som en tjenesteleverandør på systemnivå. Det er avholdt flere nettverk – både for skole og barnehagesektoren, og PP-tjenesten har vært en viktig bidragsyter inn i dem.

Barnehage

I september ble det nedsatt en komite som skulle arbeide spesielt med Kompetansesenterets barnehagesatsing. Denne har bestått av representanter fra PP-tjenesten/Kompetansesenter Sør, barnehageeier (Lindesnes) og barnehagestyrere (Audnedal og Marnardal). Komiteen har vært sammen en gang og vært drøftingspartner inn i PP-tjenestens arbeid i barnehagene.

Utover dette har PP-tjenesten også deltatt i Kvello-prosjektet i Lindesnes kommune.

Tradisjonelt sett har PP-tjenestens arbeid i barnehagene i stor grad vært begrenset til individnivå og klientarbeid. Kompetansesenter Sørs systemprofil representerer i så måte en ny tilnærming til barnehagefeltet. I tiden som kommer bør PP-tjenesten se på sitt arbeid inn mot barnehagene og i større grad enn tidligere tilnærme seg sektoren på et systemnivå. Være Sammen-prosjektet kan i så måte være en fin innfallsvinkel da det fremhever de voksens ansvar og rolle ovenfor barna, fremfor det tradisjonelle individperspektivet (mot barna) som har vært gjeldene i barnehagene.

Skole

I januar og februar ble det arbeidet med felles skjema og maler for alle kommunene. Det ble satt ned en komite bestående av representanter fra PP-tjenesten, skoleeier (Audnedal), ungdomsskole (Lindesnes) og barnehage (Åseral). I mai presenterte komiteen nytt henvisningsskjema til PP-tjenesten og ny pedagogisk rapport for skole og barnehage og en veileder for skolene i prosessen før henvisning til PP-tjenesten. Ny mal for samtykkeskjema (§§ 5-1 og 5-7), IOP med årsrapport for barnehage og skole, enkeltvedtak for §§ 5-1, 5-7 og 9-a, samt flere skjema knyttet til elevenes psykososiale læringsmiljø. Skjemaene er planlagt evaluert og justert i mai 2014. Tilsvarende presentasjon ble også gitt til barnehagestyrerne.

Det er fokusert mye på styrking av tilpasset opplæring i året som har gått. I februar ble det vedtatt en prosjektplan for arbeidet med tilpasset opplæring. I etterkant av dette ble det tatt kontakt med Nasjonalt senter for atferdsforskning og læringsmiljø (Lillegården kompetansesenter) for å etablere et samarbeid om dette. Det ble avholdt ett møte med representanter fra skoleeierne og Kompetansesenter Sør. På grunn av blant annet høyt arbeidspress ved Lillegården og prosjektansvarlig i svangerskapspermisjon ble ikke samarbeidet fulgt opp noe videre. Det er imidlertid gjenopptatt kontakt og det avtales tid for å avklare det videre samarbeidet.

I september ble det nedsatt en komite som har arbeidet med senterets satsning på styrking av tilpasset opplæring. Denne komiteen besto av representanter fra PP-tjenesten/Kompetansesenter Sør, skoleeier (Marnardal og Audnedal), skoleleder (Hægebostad og Lindesnes) og spes.ped.koordinatorer (Marnardal og Audnedal). Komiteen har hatt jevnlig møter og det er blitt avholdt flere nettverk hvor komiteen har lagt frem sitt arbeid. Det er blitt arbeidet spesielt med ansvar og oppgavefordeling mellom skoleleder, klasseleder, spes.ped.koordinator og PP-tjenesten. I forbindelse med dette arbeidet er begrepet Læringsløs lansert. Læringsløsen skal erstatte spes.ped.koordinatorens rolle, samt at den i større grad skal bidra i skolens pedagogiske og

organisasjonsmessige utviklingsarbeid. Det er også arbeidet med implementeringsstrategi for det videre arbeidet.

Kompetansesenter Sørs profil knyttet til systemfokus og styrking av tilpasset opplæring stiller på mange måter krav til en moderne PP-tjeneste, som både er faglig oppdatert og endringsvillig. PP-tjenesten har i løpet av perioden kommet et langt stykke på vei i forhold til de kravene som er blitt stilt i denne forbindelse. Dette blir imidlertid også viktig i tiden som kommer. Høyt arbeidspress knyttet til sakkyndighetsarbeid og faglige utfordringer i forbindelse med de nye satsningsområdene er med på å vanskeliggjøre arbeidssituasjonen til de ansatte i PP-tjenesten. Skal en fortsette den sterke satsingen på systemnivå er det nødvendig at en ser en reduksjon av antall klientsaker pr. saksbehandler. Gode utredninger og oppfølging av saker tar mye av saksbehandlerens tid.

Personalsituasjonen

PP-tjenesten har bestått av to fulle stillinger (spesialpedagog og PP-rådgiver), en 60% stilling (PP-rådgiver) og en 50 % stilling (rådgiver) og leder (50%). Fagansvarlig har vært i svangerskapspermisjon fra februar til oktober og stillingen som PP-rådgiver har vært dekket opp med vikar. Leder har ivaretatt oppgavene til fagansvarlig, og det har ikke vært noen vikar i denne rollen. Det vil si at det i store deler av perioden har vært en underbemanning på 40 %. Denne stillingsressursen er benyttet til å styrke bemanningen fra oktober til desember, da personen i svangerskapsvikariatet har fortsatt å arbeide ved kontoret.

Tverrfaglig samarbeid

PP-tjenesten har bidratt og deltatt i tverrfaglige samarbeid i alle kommunene i løpet av perioden. Det er også etablert et fast samarbeid mellom PP-tjenesten og ABUP og drøfting/veiledning, noe som har vært nyttig for PP-tjenesten.

Ledernetverk med de andre lederne i Vest-Agder

Leder av PP-tjenesten har deltatt i lederutvikling og –samarbeid med de andre lederne i Vest-Agder. Dette har vært til stor nytte i og med at mange problemstillinger er like på tross av forskjellig størrelse på kontorene. Det avholdes også regelmessige møter med fylkesmannen.

Årsmelding, skole- og barnehageutvikling

Barnehage

Barnehagebibliotek

Mål:

Alle barnehagene i region sør har et eget barnehagebibliotek

Organisering:

Kompetansesenter sør innkalte våren 2013 alle barnehagestyrere til felles oppstart og initiering av satsing på barnehagebibliotek. Hver barnehage utnevner en ansatt som får tittelen barnehagebibliotekar. Barnehagebibliotekaren er spesielt interessert i bøker og lesing. Barnehagebibliotekaren har ansvar for å opprette og drifte barnehagebiblioteket samt å delta på nettverkssamlinger. Videre satsing på barnehagebibliotek skal gjøres gjennom nettverkssamlinger 2-3 ganger i året organisert som dialogkonferanser med et tema. Høsten 2013 var første nettverkssamling for barnehagebibliotekarene. 15 av 17 barnehager deltok på samlingen som ble

holdt i kommunestyresalen i Konsmo. 5 av barnehagene hadde allerede opprettet barnehagebibliotek etter tidligere kursing i emnet (3 i Lindesnes og 2 i Audnedal). De andre barnehagene ble utfordret til å opprette et barnehagebibliotek frem mot neste nettverkssamling. Kompetansesenter sør tilbydde veiledning og praktisk hjelp til alle barnehagene ved behov. Våres barnehage tok kontakt og ville ha hjelp til kompetanseutvikling av hele personalet på deres planleggingsdag 2. januar 2014. På nettverkssamlingen 28. januar presenterte barnehagene sine barnehagebibliotek. Det var utrolig interessant! Barnehagebibliotekarene var ivrige, positive og presenterte sitt bibliotek ved hjelp av powerpoint, film eller bilder. 14 av 17 barnehager deltok. 13 av barnehagene hadde opprettet et eget barnehagebibliotek. De 13 barnehagene er: Båly, Spangereid naturbarnehage, Remehaugen, Våres, Gamleveien, Hesteskoen, Hestehaven, Vigmestad, Konsmo, Byremo, Bjelland, Heddeland avd. Regevik, Eiken. Den 14. barnehagen, Hægebostad, deltok ikke på første samling høsten 2013, men tar utfordringen og starter oppretting av et barnehagebibliotek i 2014. Åseral barnehage kommer også i gang i løpet av våren 2014. Laudal og Heddeland har omstrukturert sitt arbeid pga "flytting" av avd. Regevik, så de kommer også i gang igjen utover våren 2014.

Innhold:

Satsingen på barnehagebibliotek har tre hovedfokusområder:

1. Språkutvikling
2. Lesekultur
3. Leseglede og barnelitteratur

Det er Line H. Hjellup på Kompetansesenter Sør som har ansvar for organisering og innhold på nettverksamlingene. Barnehagebibliotekarene kan spille inn forslag til tema. Rammeplanen og Språkveilederen er styringsdokumentene for satsingen.

Gledelig nyhet! Kompetansesenter sør har fått tildelt 50.000,- fra Kompetansefondet til satsingen på barnehagebibliotek (vedtatt 2. februar 2014). Det skal skrives en kontrakt om bruk av midlene.

Barnehagebibliotek er en satsing som blir lagt merke til. Det er en satsing som konkretiserer begrepet "Tidlig innsats" og legger til rette for god språkutvikling, lesekultur og les glede for barnehagene i region sør.

Være sammen.

Etter at det i Kjernegruppen til Kompetansesenter Sør ble bestemt at alle kommunene skulle starte opp arbeid med Være Sammen i barnehagene er det avholdt ett nettverk i denne region, samt at en representant fra Kompetansesenter Sør har deltatt på veilederopplæring for Være Sammen. Det er videre etablert et veilederkorps som skal bistå barnehagene direkte i oppstarten og etableringen av arbeidet med Være Sammen. Veilederkorpsset består av barnehagestyrere fra Åseral, Marnardal og Lindesnes. Det er planlagt videre aktivitet/nettverk i dette prosjektet. Det er blant annet holdt av plasser til styrere/pedagoger i regionen på et veilederkurs som skal avholdes i Arendal i juni/ august 2014.

Skole

Begynneropplæring

Marnardalskolen (v/ barneskolene Bjelland, Laudal og Øyslebø) bestilte ei kursrekke for begynneropplæring i lesing for lærere på småskoletrinnet. Det var til sammen 3 samlinger. Samlingene ble holdt av Line H. Hjellup.

Mål:

1. Høsten 2013 starter Marnardalskolen opp en kvalitetsmessig god og helhetlig leseopplæring for elever på 1. trinn. Samtidig prøver Marnardalskolen ut prinsipper for en helhetlig leseopplæring også på 2.-4. trinn.
2. Leseopplæringen i Marnardalskolen er nedfelt i en tydelig handlingsplan som er forankret i planer på nasjonalt, regionalt og lokalt plan.

Innhold:

Helhetlig leseopplæring – hva er det?

- Lesemetoder
- Organiseringsmetoder
- Materiell
- Tilpasset opplæring i leseopplæringen
- Vurdering for læring i leseopplæringen

Etter første samling kartla skolene sin egen praksis for å se hvor skoen trykket. Alle tre skolene så behovet for ytterligere kompetanse innenfor fokusområdet veiledet lesing. De to siste samlingene hadde veiledet lesing som hovedtema.

Skolebibliotek

I 2013 ble det holdt 2 nettverkssamlinger for skolebibliotekarere. På våren ble samlingen holdt på Spangereid skole hvor temaet var "Leselyst og læring på mediavis", et skolebibliotekutviklingsprosjekt Spangereid skole deltok på i regi av Universitet i Agder. På høsten ble samlingen holdt på Byremo barneskole hvor temaet var *Lesekurs og tilpasset opplæring*. Nettverkssamlingene blir organisert som minidialogkonferanser og ledes av Line H. Hjellup.

NyGIV

Den nasjonale satsingen NyGIV ble avsluttet ved årsskiftet 2013/14. Våre skoler var med i pulje 1 (2010/11) og pulje 2 (2011/12). I pulje 3 (2012/13) hadde vi ingen skoler med, men vi fikk likevel sendt noen lærere på nasjonal skoleringsrunde. Marnar ungdomsskole og Åseral oppvekstsenter fikk tilbud om videre skolering. Marnar takket ja, mens Åseral takket nei. Kine Antonsen fra Kompetansesenter sør fikk Åseral sin plass. Lokalt i region sør har vi samlet skoleeiere, skoleledere og NyGIV-lærere i nettverk. I 2013 ble det holdt en felles nettverkssamling lokalisert på Marnar ungdomsskole. NyGIV og veien videre går naturlig inn i Ungdomstrinnssatsingen (SKU). Kommunal prosjektleder for NyGIV har vært Line H. Hjellup. Kine Antonsen har også deltatt i satsingen NyGIV med veiledning til skolene ved behov, særlig i forbindelse med lese- og skrivekurs.

Innhold:

Utdrag fra fagrapport sendt til fylkeskommunal prosjektleder januar 2014:

- *Arrangert nettverksamlinger for NyGIV-lærere, rektorer og skoleeiere. Rektorer og NyGIV-lærere fra Vassmyra og Blomdalen samt videregående skole i Mandal og Byremo ble også invitert.*

Nettverksamlingene har hatt følgende fokus:

NyGIV-lærere (+ vgs) – 3 samlinger

- *Sette NyGIV-lærerne i stand til å spre kompetansen de fikk gjennom skoleringen til sitt personale*
- *Erfaringsdeling av praksis fra NyGIV*
- *Faglig fokus på lesing, skriving og regning.*

Rektorer og skoleeiere (+ vgs) – 3 samlinger

- *Erfaringsdeling av praksis fra NyGIV*
- *Overgangsrutiner ungdomsskole og videregående*

- *Veiledet NyGIV-lærere og rektorer på ungdomsskolene i Mandal, Åseral, Marnardal, Byremo og Lindesnes ved behov. Veiledningen har blant annet bestått av faglig veiledning til NyGIV-lærere i forhold til lesing som grunnleggende ferdighet samt til rektorer i forhold til rutiner og struktur for NyGIV og tilpasset opplæring.*
- *Holdt kurs i lesing som grunnleggende ferdighet for alle ansatte på ungdomsskolene i Mandal kommune, Lindesnes kommune, Audnedal kommune og Marnardal kommune.*
- *Koordinert, administrert og videredistribuert kontakt mellom fylket og skolene i forbindelse med registrering av NyGIV-elever.*
- *Koordinert, administrert og videredistribuert kontakt mellom fylket og skolene i forbindelse med sommertiltak for NyGIV-elever.*
- *Deltatt på styringsgruppemøter i Vest-Agder fylkeskommune.*
- *Deltatt på planlegging og gjennomføring av 6. skolering for pulje 3 høsten 2013*
- *Deltatt på nasjonale NyGIV-samlinger i Oslo.*

Vurdering for læring (VfL)

Skolene i region sør (inkludert skolene i Mandal) deltok i pulje 3 (2012/13) i den nasjonale satsingen på Vurdering for læring. Pulje 4 avslutter den nasjonale satsingen i 2014. Prosjektleder og koordinator for VfL i region sør har vært Line H. Hjellup. Veileder og faglig ansvarlig for VfL har vært Kine Antonsen.

Innhold:

Utdrag fra sluttrapport sendt til fylkesmannen:

Kompetansebygging

Alle 20 skolene i regionen har vært med i VfL-satsingen. Hver skole har etablert en utviklingsgruppe for VfL bestående av rektor (leder av gruppa) og 3-5 lærere. Utviklingsgruppa deltok på lærende nettverk organisert som regionale samlinger og dialogkonferanser og har hatt ansvar for planlegging og gjennomføring av VfL på egen skole.

Kommunale skoleeiere deltok også på lærende nettverk organisert som regionale samlinger og dialogkonferanser og har hatt ansvar for oppfølging av VfL i egen kommune.

Pedagogisk senter Lindesnesregionen/Kompetansesenter sør (nytt navn fra 01.01.13) har hatt ansvar for å planlegge, arrangere og lede kompetanseutviklingen i VfL etter oppdrag fra skoleeierne. Dette har vi gjort gjennom tre kick-off-samlinger, fem dialogkonferanser (dagssamlinger) for utviklingsgruppene og to dialogkonferanser for kontaktlærere. I tillegg har vi vært disponible for den

enkelte kommune/skole ved behov; vi har til sammen hatt 10 lokale skolesamlinger ifht VfL hvor skolen har bestilt oss til konkrete leveringer. Vi har også vært veiledere for enkelte skoler/utviklingsgrupper i forhold til utvikling av VfL på egen skole og i eget personale (skolebasert kompetanseutvikling gjennom "minidialogkonferanser").

<i>Tid:</i>	<i>Arrangement:</i>	<i>Deltakere:</i>	<i>Faglig innhold:</i>
<i>Mai 2012</i>	<i>Kick-off VfL</i>	<i>Rektorer Skoleeiere</i>	<i>Karmøy PPS</i>
<i>Juni 2012</i>	<i>Kick-off VfL (i samarbeid med Lister PS)</i>	<i>Utviklingsgruppene Rektor Skoleeier</i>	<i>Inger Alice Andersen</i>
<i>August 2012</i>	<i>Kick-off VfL</i>	<i>Alle lærere i Lindesnesregionen</i>	<i>Torbjørn Lund</i>
<i>September 2012</i>	<i>1. Dialogkonferanse</i>	<i>Utviklingsgruppene Rektor Skoleeier</i>	<i>Pedagogisk senter Lindesnesregionen v/Kine Antonsen og Line H. Hjellup</i>
<i>November 2012</i>	<i>2. Dialogkonferanse</i>	<i>Utviklingsgruppene Rektor Skoleeier</i>	<i>Pedagogisk senter Lindesnesregionen v/Kine Antonsen og Line H. Hjellup</i>
<i>Februar 2013</i>	<i>3. Dialogkonferanse</i>	<i>Utviklingsgruppene Rektor Skoleeier</i>	<i>Kompetansesenter sør v/Kine Antonsen og Line H. Hjellup</i>
	<i>Lederkonferanse VfL (i samarbeid med Fylkesmannen)</i>	<i>Rektorer Skoleeiere</i>	<i>Torbjørn Lund</i>
<i>April 2013</i>	<i>4. Dialogkonferanse</i>	<i>Utviklingsgruppene Rektor Skoleeier</i>	<i>Kompetansesenter sør v/Kine Antonsen og Line H. Hjellup</i>
<i>Mai 2013</i>	<i>5. Dialogkonferanse</i>	<i>Utviklingsgruppene Rektor Skoleeier</i>	<i>Thomas Nordahl</i>
<i>September 2013</i>	<i>Dialogkonferanse: VfL og elev- og utviklingssamtale</i>	<i>Kontaktlærere</i>	<i>Kompetansesenter sør v/Kine Antonsen og Line H. Hjellup</i>
<i>November 2013</i>	<i>Dialogkonferanse: VfL og foreldremøtet</i>	<i>Kontaktlærere</i>	<i>Kompetansesenter sør v/Kine Antonsen og Line H. Hjellup</i>

Dialogkonferanser

Vi brukte intern kompetanse på de fire første dialogkonferansene. Tilbakemeldinger vi har fått fra deltakerne viser at dette fungerte veldig bra. **På denne måten har vi også fått opparbeidet og utviklet egen kompetanse som vi kan bruke i videreføringen av VfL samt i andre skoleutviklingsprosjekter.** Denne kompetansen er viktig for å levere kvalitet ut til skolene når de bestiller oss til VfL-oppdrag eller til veiledning i forhold til skoleutvikling.

Til den femte dialogkonferansen leide vi inn Thomas Nordahl. Oppdraget hans var å fokusere på klasseledelse og relasjonsbygging i lys av VfL. På denne dialogkonferansen åpnet vi opp for andre interesserte og vi fylte lokalet med over 200 deltakere. Dagen var en suksess! Innholdet som Thomas Nordahl leverte var en flott avslutning for utviklingsgruppene samlinger samtidig som det var en smakebit og oppstart for veien videre. Alle ungdomsskolene i regionen vår er med i første pulje for Ungdomstrinnsatsingen der klasseledelse og VfL går hånd i hånd.

Før sommerferien spurte vi utviklingsgruppene om råd for VFL-satsingen videre. Ett av temaene som utpekte seg var skole-hjem-samarbeid. Ut fra denne tilbakemeldingen har vi denne høsten valgt å tilby dialogkonferanse over to samlinger for kontaktlærere. Første samling fokuserte vi på elev- og utviklingssamtalen, og andre samling som blir i november skal vi ta opp igjen tråden og dele erfaringer fra utprøving av elev-/utviklingssamtalen samt fokusere videre på foreldremøtet. Tilbakemeldinger fra denne første samlingen for kontaktlærere var entydig positiv. Det ble ytret stort behov for dialogkonferanse om dette temaet. En erfaren kontaktlærer sa: "jeg har hatt elev- og utviklingssamtale i 20 år, men har aldri blitt kurset i det. Dette var nyttig!" En annen deltaker sa: "denne konferansen har tydeliggjort at elev- og utviklingssamtalene våre må ta opp i seg VFL-prinsippene slik at vi fokuserer mer på fremovermeldinger framfor det som har skjedd tidligere". Lærende nettverk gjennom bruk av dialogkonferanse som modell har vært unik for kompetanseutviklingen i utviklingsgruppene! Vi har strukturert dialogkonferansene med hard hånd og det har vært både nyttig og nødvendig. Deltakerne har gitt oss gode tilbakemeldinger på at den tydelige strukturen har spisset deltakernes fokus og deltakelse. Dialogkonferansene som vi har arrangert har hatt samme struktur hver gang. Vi har også "lært opp" deltakerne i modellen slik at de kan gjennomføre egne "minialogkonferanser" på sine skoler. Vi har brukt grunnmodellen fra Torbjørn Lund, men gjort den til vår egen gjennom et fargesystem som vi synliggjør i invitasjonene og i dagsprogrammene. Her er et eksempel fra vår tredje dialogkonferanse.

PROGRAM DIALOGKONFERANSE 3		HALD I MANDAL, 14.02.13
TEMA - Prinsipp 4: Elever og læringer lærer best når de er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling		
Kl.08.30-09.00:	Registrering – kaffe/te og frukt	
Kl. 09.00-09.05:	Velkommen og gjennomgang av dagens program og mål v/Line H. Hjellop	Teori (plenium)
Kl. 09.05-10.00:	Teori v/Kine Antonsen	
Kl. 10.00-10.30:	Elever fra Å ungdomsskole presenterer erfaringer med VFL	
Kl.10.30-10.45:	Pause	
Kl.10.45-11.05:	VIGMOSTAD SKOLE presenterer praksiseksempler fra VFL	Erfaringsdeling (plenium)
Kl.11.05-11.10:	Spørsmål	
Kl.11.10-11.30:	MARNARDAL- SKOLENE presenterer praksiseksempler fra VFL	
Kl.11.30-11.35:	Spørsmål	
Kl.11.35-11.55:	BLOMDALEN SKOLE presenterer praksiseksempler fra VFL	
Kl.11.55-12.00:	Spørsmål	
Kl.12.00-12.45:	Lunsj	
Kl.12.45-13.00:	Informasjon om gruppearbeid v/Line	Skole møter skole (blanda grupper)
Kl.13.00-14.30:	Gruppearbeid - Dialog og idéutveksling om VFL	
Kl.14.30-14.45:	Pause m/noe attåt	
Kl.14.45-15.15:	Arbeid med egen skole i VFL-arbeid	Egentid
Kl.15.15-15.30:	Avslutning i plenium; film, oppsummering og orientering om arbeidsoppgaver fram mot neste dialogkonferanse 4. april 2013	

Til neste samling (4.april):

Utprøving av praksis: egenrevisning og kameratvurdering i forhold til tydelig læringsmål og kriterier. Ta med 10 eksemplarer av opplegget (til skole møter skole).

Les: "Hvordan videreutvikle egen vurderingspraksis?" kap.17 s.162-174 i Trude Slemmens bok.

4 SKOLE FR forbereder seg til å presentere praksiseksempler fra VFL. Hvem? 2 ungdomsskoler + 2 barneeskoler

Dialogkonferansens "fire vinduer":

- Teori ut fra de 4 prinsippene for VFL – plenium
- Erfaringsdeling. Skoler presenterer VFL i praksis – plenium
- Skole møter skole. Gruppearbeid hvor man deler erfaringer og utveksler idéer – blanda grupper
- Egen tid – hver skole planlegger egen satsing på VFL – egen skole

Mellom dialogkonferansene har deltakerne hatt forpliktende arbeid i form av lesing av avtalt teori fra Trude Slemmens bok samt utprøvinger i praksis som ble framlagt under "skole møter skole" ved neste konferanse.

Dialogkonferansene har blitt evaluert skriftlig av deltakerne etter hver samling (med bruk av "to stjerner og ett ønske"). Det har fremkommet entydige positive tilbakemeldinger både på organisering av konferansene og på faglig innhold og utbytte. Særlig har deltakerne vært fornøyd med "skole møter skole" der det arbeides i grupper for å dele erfaringer og utveksle idéer.

Ungdomstrinnssatsingen - Skolebasert kompetanseutvikling (SKU)

Byremo ungdomsskole var med i piloteringen av SKU fra høsten 2012. I desember 2012 ble Kompetansesenteret v/ Kine og Line involvert. Kompetansesenter sør inngikk en avtale med UiA og Byremo ungdomsskole om at Kompetansesenter sør skulle være den faglige leverandøren innenfor lesing som grunnleggende ferdighet. Våren 2013 hadde Kompetansesenteret 4 samlinger for hele personalet. Samlingene ble organisert som dialogkonferanser. I mellom hver samling ble det forventet teorilesing og utprøving i klasserommet. Det var en hektisk, men svært utviklingsorientert vår!

Alle ungdomsskolene i region sør ble med i første pulje i SKU fra høsten 2013. UiA er faglig leverandør til alle satsingsområdene. Kompetansesenter sør har fått tildelt ressurslærermidlene. Line H. Hjellup er ressurslærer for Byremo og Marnar. Kine Antonsen er ressurslærer for Lindesnes og Åseral. I rollene som ressurslærere har Kompetansesenter sør arrangert og organisert følgende:

- Informasjon til skolene med oppdrag om å danne ei ressursgruppe med rektor som leder. Alle skolene har dannet ei ressursgruppe med 3-4 deltakere.
- 1. nettverkssamling: Kick-off for ressursgruppene og skoleeierne på Solstrand i Lindesnes kommune 26. august. Temaer: skoleutvikling, rolleavklaringer, SKU
- To samlinger i Bergen for skoleeiere og skoleledere. Line har deltatt.
- Veiledning og planlegging på den enkelte skole ved behov.
- Kine og Line deltar på sine ressurskoler når UiA leverer faglig SKU.
- 2. nettverkssamling: samlingen ble flyttet fra 11. desember til 8. januar. Samlingen ble holdt i kommunestyresalen i Konsmo. Tema: SKU, utviklingsarbeid, grunnleggende ferdigheter

Kompetansesenter sør prioriterer å bruke sin ressurslærerrolle og veilederkompetanse først og fremst gjennom lærende nettverk og dialogkonferanser. I tillegg støtter og veileder vi skolene ved behov, samt deltar på SKU-samlingene med UiA.

Kurs

Kompetansesenter Sør avholdt sitt første kurs 14 januar 2013. Dette var et kurs i STAS (Standardisert Test i Avkodning og Staving). Testen inngår i det kartleggingsreportoaret som skolene skal besitte. De elever som skal henvises til PP-tjenesten skal blant annet være kartlagt med STAS-testen, og det er dermed viktig med god kunnskap om denne ute på skolene. Kurset ble ledet av Elsebet Skaar, hun som har utviklet testen. Det var et tjuetalls deltakere fra alle kommunene utenom Åseral og Hægebostad (testen er på bokmål).

Ungt entreprenørskap «SPINN»

Høsten 2013 ble «SPINN» etablert. Det ble i desember 2012 søkt om midler fra styret i Kompetansesenter Sør til Lindesnesrådet. En ønsket en oppstart og utvikling og ikke minst implementering av «fagfeltet» Ungt entreprenørskap.

I løpet av våren ble det opprettet en kontakt med Ungt entreprenørskap Agder og Næringshagen for Lindesnesregionen og det ble opprettet en styringsgruppe for prosjektet. Ragnvald Madland er leder av styringsgruppa som i tillegg består av Rune Bruskeland fra Marnardal kommune, Hilde Tallaksen fra Næringshagen og leder av Ungt entreprenørskap Agder. Vi fant da ut at vi ønsket en prosjektleder

med maksimal erfaring fra entreprenørarbeid. Denne fikk vi ved å leie tjenester fra Ungt entreprenørskap Agder. Jan Ole Rypestøl drev arbeidet i oppstarten og kunne raskt vise til gode resultater.

Handlingsplanen for entreprenørskap i utdanningen oppfordrer til økt bruk av entreprenørskap som læringsarena. Handlingsplanen fremhever at entreprenørielle arbeidsmetoder gir elevene utvidede muligheter til å bli kjent med seg selv og bidrar til at elevene blir kjent med flere sider av sin personlighet.

I løpet av første halvår er det etablert elevbedrifter ved alle ungdomsskolene i regionen. Det er også avtalt grundercamper ved alle skolene, med unntak av Åseral.

Prosjekt Åseral

Kompetansesenter Sør fikk en konkret henvendelse fra Åseral kommune om å hjelpe til i forbindelse med skoleutviklingsarbeidet ved skolen. Dette hadde sammenheng med sykemeldinger i skolens ledelse og et behov for videreføring av det pedagogiske utviklingsarbeidet ved skolen.

Dette var en utfordrende oppgave for vårt senter og vi måtte knytte til oss nødvendig kompetanse for å kunne tilby en så god tjeneste som mulig. Frem til 1. desember ble Kirsti Salvesen tilknyttet oss i 40% stilling, mens Kine Antonsen overtok etter dette.

Ved senteret ser vi dette som et spennende forsøk på å kunne utnytte vår kompetanse til å bidra med tilbud utover det som den enkelte skole/kommune kan forvente. Det ble utarbeidet en skriftlig avtale før arbeidet ble igangsatt.